

חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954

עבודה – בטיחות בעבודה – ארגון הפיקוח

תוכן ענינים

3	Go	פרק ראשון: שירות הפיקוח	
3	Go	הקמת שירות הפיקוח ותפקידיו	סעיף 1
3	Go	מנגנון השירות	סעיף 2
3	Go	סמכויות מפקח עבודה	סעיף 3
4	Go	העתק דינים וחשבונות	סעיף 4
4	Go	עזרת מומחים	סעיף 5
4	Go	צווי בטיחות	סעיף 6
4	Go	תוקף צו בטיחות	סעיף 7
4	Go	ביצוע	סעיף 8
5	Go	צו שיפור	סעיף 8א
5	Go	ערעור	סעיף 8ב
5	Go	עונשין וקנס מינהלי	סעיף 8ג
5	Go	תכנית בטיחות	סעיף 8ד
6	Go	מידע והכשרה בטיחותית	סעיף 8ה
6	Go	תחולה על מעליות או דרגנועים שאינם במפעל	סעיף 18
6	Go	פרק שני: נאמנים, ועדות וממונים על בטיחות	
6	Go	הגדרות	סעיף 9
6	Go	הקמת ועדות בטיחות	סעיף 10
6	Go	הרכבת ועדת בטיחות	סעיף 11
6	Go	הודעה על ועדת בטיחות	סעיף 12
7	Go	סדרי עבודתה של ועדת בטיחות	סעיף 13
7	Go	חובות וסמכויות של ועדת בטיחות	סעיף 14
7	Go	קשר בין ועדת הבטיחות לבין מפקח עבודה	סעיף 15
7	Go	פגיעה בכלל בטיחות	סעיף 16
7	Go	חובות המעביד כלפי ועדת בטיחות	סעיף 17
8	Go	העברת סמכויות	סעיף 18
8	Go	נאמני בטיחות במפעל שקיימת בו ועדת בטיחות	סעיף 19
8	Go	נאמני בטיחות במפעל שאין בו ועדת בטיחות	סעיף 20
8	Go	הודעה על נאמן בטיחות ותחילת כהונתו	סעיף 21
8	Go	חובות וסמכויות של נאמן בטיחות	סעיף 22
8	Go	חובות המעביד	סעיף 23
8	Go	הגנה על נאמן בטיחות	סעיף 24
8	Go	ממונה על בטיחות	סעיף 25
9	Go	פרק שלישי: המוסד לבטיחות ולגיהות	
9	Go	המוסד לבטיחות ולגיהות	סעיף 26
9	Go	פעולות המוסד	סעיף 27
9	Go	מועצת המוסד	סעיף 28

9	Go	ועדות	סעיף 29
9	Go	יושב ראש המועצה	סעיף 30
9	Go	נוהל	סעיף 31
9	Go	מינהלת המוסד	סעיף 32
9	Go	תקציב המוסד	סעיף 33
9	Go	הכנסות המוסד	סעיף 34
10	Go	משלוח מסמכים למוסד	סעיף 34א
10	Go	פרק שלישי 1: פעולה מונעת ומחקר בבריאות ובבטיחות בעבודה	
10	Go	פעולה מונעת ומחקר בתחום הבריאות והבטיחות בעבודה	סעיף 34ב
10	Go	פרק רביעי: שונות	
10	Go	שמירת סוד	סעיף 35
10	Go	עונשין	סעיף 36
10	Go	העברה מכהונה	סעיף 37
10	Go	משלוח חינוך בדואר	סעיף 38
10	Go	קיום מינויים	סעיף 39
11	Go	הגבלת תחולה	סעיף 40
11	Go	ביטול	סעיף 41
11	Go	שמירת דינים וחובות	סעיף 42
11	Go	תקנות	סעיף 43
11	Go	הוראות מעבר	סעיף 44

חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954*

פרק ראשון: שירות הפיקוח

1. יוקם שירות פיקוח על העבודה (להלן – השירות), שמתפקידו –
(1) לפקח על קיום כל חיקוק שביצעו בידי שר העבודה והשר הטיל על השירות, בהודעה שפורסמה ברשומות, את הפיקוח על קיומו;
(2) לפקח על הבטיחות בעבודה (להלן – בטיחות), על הגיהות המקצועית (להלן – גיהות) ועל הרווחה במקומות שבהם עובדים בני אדם לצרכי עסק או משלח יד או במקומות המיועדים לכך, ולהדריך באלה את העובדים ואת המעסיקים;
(3) למלא כל תפקיד אחר שיטיל עליו שר העבודה בשטח הבטיחות, הגיהות, הרווחה וסידורי העבודה.
2. (א) מנגנון השירות יהיה מורכב ממפקחי עבודה שימונו על ידי שר העבודה, דרך כלל או לענפי פעולה מסויימים או לתפקידים מסויימים.
(ב) שר העבודה ימנה מבין מפקחי העבודה מפקח עבודה ראשי (להלן – מפקח עבודה ראשי), סגן מפקח עבודה ראשי ומפקחי עבודה אזוריים (להלן – מפקח עבודה אזורי). מפקח עבודה ראשי לאצול מסמכויותיו על-פי כל דין לסגן מפקח עבודה ראשי או למפקח עבודה אזורי.
(ג) הודעה על כל מינוי לפי סעיף קטן (א) ו-(ב) ועל מענם של מפקחי עבודה אזוריים תפורסם ברשומות; ורשאי השר לקבוע בהודעה את המרחב שיראוהו כתחום פעולתו של מפקח עבודה אזורי.
3. בנוסף לכל סמכות הנתונה למפקח עבודה בכל חיקוק, נתונות לו לשם מילוי תפקידיו סמכויות אלה:
(1) להיכנס בכל עת לכל מקום שיש לו יסוד להניח כי מועסקים בו בני אדם, או שהם עומדים להיות מועסקים בו, או נעשית בו, עבודה לצרכי עסק או משלח יד (להלן בפרק זה – מקום עבודה);
(2) לבדוק במקום עבודה את סדרי העבודה ואת סידורי הבטיחות, הגיהות והרווחה, ובין השאר גם את המתקנים, המכונות, הציוד ותהליכי העבודה;
(3) לברר את הסיבות והנסיבות של תאונות העבודה;

הקמת שירות הפיקוח ותפקידיו

(תיקון מס' 8)
תשע"ד-2014

מנגנון השירות

(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

סמכויות מפקח עבודה
(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982
(תיקון מס' 8)
תשע"ד-2014

* פורסם ס"ח תשי"ד מס' 164 מיום 3.9.1954 עמ' 202 (ה"ח תשי"ד מס' 206 עמ' 230).

תוקן ס"ח תשכ"ט מס' 553 מיום 27.3.1969 עמ' 78 (ה"ח תשכ"ח מס' 748 עמ' 15) – תיקון מס' 1 בסעיף 6 לתוספת הראשונה לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969; תחילתו ביום 1.9.1969.
ס"ח תשמ"ב מס' 1051 מיום 21.5.1982 עמ' 162 (ה"ח תשמ"ב מס' 1472 עמ' 335) – תיקון מס' 2; ר' סעיף 17 חזענין תחילה. ת"ט ס"ח תשמ"ב מס' 1057 מיום 4.8.1982 עמ' 205.
ס"ח תשמ"ו מס' 1160 מיום 24.10.1985 עמ' 36 (ה"ח תשמ"ה מס' 1708 עמ' 62) – תיקון מס' 3 בסעיף 32 לחוק העבירות המינהליות, תשמ"ו-1985. תחילתו ביום 9.12.1995.
ס"ח תשמ"ט מס' 1286 מיום 29.9.1989 עמ' 113 (ה"ח תשמ"ט מס' 1940 עמ' 110) – תיקון מס' 4 בסעיף 34 לחוק הגז (בטיחות ורישוי), תשמ"ט-1989; תחילתו ביום 1.12.1989.
ס"ח תשנ"ז מס' 1607 מיום 7.1.1997 עמ' 44 (ה"ח תשנ"ז מס' 2556 עמ' 12) – תיקון מס' 5 בסעיף 35 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 1997), תשנ"ז-1996; תחילתו ביום 1.1.1997.
ס"ח תשנ"ח מס' 1645 מיום 15.1.1998 עמ' 92 (ה"ח תשנ"ח מס' 2650 עמ' 20) – תיקון מס' 6 בסעיף 44 לחוק להגברת הצמיחה והתעסוקה ולהשגת יעדי התקציב לשנת הכספים 1998 (תיקוני חקיקה), תשנ"ח-1998; תחילתו ביום 1.1.1998.
ס"ח תשס"ה מס' 2013 מיום 14.7.2005 עמ' 693 (ה"ח תשס"ה מס' 76 עמ' 142) – תיקון מס' 7 בסעיף 7 לחוק לתיקון פקודת הבטיחות בעבודה (מס' 6), תשס"ה-2005; תחילתו שנה מיום פרסומו.
ס"ח תשע"ד מס' 2459 מיום 15.7.2014 עמ' 600 (ה"ח תשע"ד מס' 535 עמ' 44) – תיקון מס' 8 בחוק להחלפת המונח מעביד (תיקוני חקיקה), תשע"ד-2014.

(4) לחקור – בין לבדו ובין בפני אדם אחר – בכל ענין שהוא מתפקידי השירות, כל אדם הנמצא במקום עבודה, וכל אדם שיש למפקח יסוד להניח שהוא עובד או עבד במקום עבודה אך לא יידרש אדם לתשובה או לעדות העלולות להפלייל; מפקח עבודה רשאי לרשום בפרוטוקול את תשובותיו והודעותיו של הנחקר, ודין הפרוטוקול כדין הודעה שנרשמה לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצידורה הפלילית (עדות), והסעיפים 3 ו-4 לאותה פקודה חלים עליו;

(5) לבדוק כל פנקס, תעודה, דין וחשבון או מסמך אחר, שניהולם, קיומם או הגשמתם היא חובה על פי חיקוק שביצעו בידי שר העבודה, ולהעתיק מהם;

(6) ליטול דוגמה של מוצר, מוצר ביניים או חומר גלמי, לאחר שהודיע על כך למחזיק במקום העבודה, וכן לצלם כל חומר, מיתקן, מכונה, מבנה או תהליך עבודה;

(7) באישור מפקח עבודה אזורי, להורות למחזיק במקום העבודה לערוך בדיקה שיוורה עליה, של מוצר, מוצר ביניים או חומר גלמי, ולמסור לו את תוצאות הבדיקה תוך תקופה שיקבע המפקח;

(8) להיות מלווה על ידי שוטר, אם יש לו יסוד לחשוד להפרעה בביצוע תפקידו.

(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

4. לא ימסור מפקח עבודה העתק של דין וחשבון שערך או קטעים ממנו אלא על דעת מפקח העבודה הראשי.

הענקת דינים
וחשבונות

5. היה מפקח עבודה סבור, כי שלומם או בריאותם של בני אדם העובדים במקום עבודה נתון בסכנה מחמת העבודה או תהליכה, מחמת מצב המכונות או המתקנים או הצידוד, או מחמת דרך השימוש בהם, או מכל סיבה אחרת, רשאי הוא להביא מומחה מקצועי לאותו מקום על מנת שיעשה בפניו את הבדיקות שהוא עצמו רשאי לעשותן.

עזרת מומחים

6. (א) שוכנע מפקח עבודה אזורי, בין מפעולות עצמו ובין על סמך דין וחשבון של מפקח עבודה, כי טיבם, מבנם או מקומם של מכונה, צידוד, מתקן או חומר המשמשים או העומדים לשמש במקום עבודה יש בהם סכנה לשלומם או לבריאותם של אדם, או כי תהליך או מעשה פלוני או מחדל פלוני במקום עבודה מסכנים שלום אדם או בריאותו, רשאי הוא לעשות, בצו, אחד מאלה:

צווי בטיחות
(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

(1) לאסור את השימוש במכונה, במתקן בצידוד או בחומר או בחלק מאלה כמפורש בצו או לאסור את השימוש עד שהורחק גורם הסכנה וניתן על כך אישור מאת מפקח עבודה;

(2) לחייב את המחזיק במקום העבודה לנקוט, תוך הזמן הנקוב בצו, אמצעים כמפורש בצו לשם הרחקת הסכנה.

(ב) מקום שאין הסכנה תכופה לא יתן מפקח עבודה אזורי צו לפי סעיף זה, אלא אם נתן למחזיק במקום העבודה הזדמנות נאותה להשמיע טענותיו.

(ג) צו לפי סעיף זה ייחתם על ידי מפקח עבודה אזורי וישלח בדואר רשום, או יימסר לידי המחזיק במקום העבודה או יודבק באופן הנראה לעין במקום העבודה. טעות בנקיבת שמו של המחזיק לא תפגע בחוקיותו של צו שנמסר או שהודבק כאמור.

(ד) מפקח עבודה ראשי רשאי להסמיך בכתב מפקח עבודה פלוני בסמכויות הנתונות למפקח עבודה אזורי לפי סעיף זה.

(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982
ת"ט תשמ"ב-1982

7. (א) צו לפי סעיף 6 יעמוד בתקפו כל עוד לא בוטל על ידי מפקח עבודה אזורי, או על ידי מפקח העבודה הראשי, או על ידי בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה תשכ"ט-1969, (להלן – בית דין אזורי לעבודה), על פי בקשה שהוגשה על ידי המחזיק במקום העבודה.

תוקף צו בטיחות
(תיקון מס' 1)
תשכ"ט-1969
(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

(ב) נאסר בצו לפי סעיף 6 שימוש במכונה, במתקן ובצידוד או בחומר עד שהורחק גורם הסכנה והודיע המחזיק במקום העבודה כי הורחק גורם הסכנה, יבחון מפקח עבודה את המצב תוך שני ימים מאז נתקבלה ההודעה על ידי מפקח עבודה אזורי או על ידי מפקח העבודה שנתן את הצו לאחר שהוסמך לפי סעיף 6(ד).

(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

8. (א) ניתן צו לפי סעיף 6, רשאי מפקח עבודה, בעזרת המשטרה להשתמש בכוח במידה הדרושה לביצוע הצו.

ביצוע צו בטיחות

(ב) לא קויים צו שניתן לפי סעיף 6, דין המחזיק במקום העבודה שניתן עליו הצו – מאסר

שנה אחת או קנס 2000 לירות או שני הענשים כאחד, וכן קנס נוסף של 20 לירות, לכל יום שבו נמשכת העבירה.

(ג) מתן צו לפי סעיף 6 וביצועו אין בהם כדי לפטור מאחריות פלילית או אזרחית לפי כל דין אחר.

8א. (א) נוכח מפקח עבודה אזורי, או מפקח עבודה שהוא הסמך לענין סעיף זה, כי במקום עבודה פלוני לא מקיימת הוראת חקוק שעניינה בטיחותם, בריאותם, גיהותם או רווחתם של בני אדם העובדים בו או הנמצאים בו לצורך עיסוקם או משלח ידם, רשאי הוא בצו (להלן – צו שיפור), לחייב את המחזיק במקום העבודה לנקוט בצעדים שיפרט בצו לשם קיומה של אותה הוראת חקוק תוך תקופה שיקבע בצו ושלא תפחת מארבעה עשר ימים; הוראות סעיף 6(ג) יחולו גם על צו שיפור; היה ביצועו של החקוק בידי כל שר למעט שר העבודה והרווחה, ימציא המפקח העתק מצו השיפור לאותו שר או למי שהשר מינה לכך.

(ב) המחזיק במקום העבודה יודיע בכתב למפקח העבודה האזורי על ביצוע צו השיפור תוך שבעה ימים לאחר תום התקופה שנקבעה בצו לביצועו.

8ב. המחזיק במקום העבודה רשאי לערער על צו שיפור לפני בית הדין האזורי לעבודה שבתחומו נמצא מקום העבודה תוך שבעה ימים מיום שנמסר לו הצו באחת הדרכים המנויות בסעיף 6(ג), ומשערער כך רשאי הוא לבקש מבית הדין שיוורה על דחיית ביצוע הצו, כולו או חלקו.

8ג. (א) מי שחייב לקיים צו שיפור, ולא עשה כן, דינו –

(1) מאסר ששה חדשים או קנס 50,000 שקלים;

(2) קנס נוסף 5,000 שקלים, לכל יום שבו לא קיים צו השיפור.

(ב) (בוטל).

(ג) (בוטל).

(ד) (בוטל).

(ה) (בוטל).

(ו) (בוטל).

(ז) (בוטל).

(ח) הוראות סעיף זה אינן גורעות מאחריותו הפלילית של המחזיק במקום עבודה, לפי יתר הוראות חוק זה ולפי כל דין אחר.

8ד. (א) המחזיק במקום עבודה מסוג שקבע שר העבודה והרווחה בתקנות, יכין תכנית בטיחות של מקום העבודה, תוך תקופה שקבע השר בתקנות, ויעדכנה כל אימת שהדבר יידרש עקב שינויים במקום העבודה.

(ב) תכנית בטיחות תכלול הוראות בנושאים אלה ובנושאי בטיחות נוספים שייקבעו בתקנות:

(1) נוהלי הבטיחות, הגיהות והבריאות התעסוקתית במקום העבודה, ונושאי התפקידים בו בתחומים אלה;

(2) נוהלי חירום למצבי סיכון מיוחדים ולמקרי תאונות עבודה.

(ג) שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע בתקנות הוראות לענין הכנת תכנית בטיחות, פרטיה, עדכון התכנית והבאתה לידיעת העובדים במקום העבודה; הוראות כאמור לגבי גיהות או בריאות תעסוקתית טעונות התייעצות עם שר הבריאות.

(ד) המחזיק במקום עבודה ימסור למפקח עבודה אזורי, על פי דרישתו בכתב, העתק של תכנית הבטיחות המעודכנת, במועד שנקבע בדרישה.

(ה) מצא מפקח עבודה אזורי ליקוי בתכנית בטיחות, רשאי הוא לדרוש הכנת תכנית בטיחות מתוקנת או חדשה, והוראות סעיף זה יחולו בשינויים המחוייבים.

(ו) מי שלא קיים דרישה לפי סעיף קטן (ד) או (ה), דינו כדין מי שלא קיים צו שיפור, והוראות סעיף 8ג יחולו בשינויים המחוייבים.

צו שיפור
(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

ערעור
(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

עונשין וקנס מיוחד
(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

(תיקון מס' 3)
תשמ"ו-1985
(תיקון מס' 3)
תשמ"ו-1985
(תיקון מס' 3)
תשמ"ו-1985
(תיקון מס' 3)
תשמ"ו-1985
(תיקון מס' 3)
תשמ"ו-1985
(תיקון מס' 3)
תשמ"ו-1985

תכנית בטיחות
(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

(ז) תקנות על פי סעיף זה יותקנו לאחר התייעצות בארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ובארגון מעבידים שלדעת השר הוא ארגון יציג ונוגע בדבר, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

(ח) הוראות סעיף זה לא יחולו לגבי מקום עבודה שעיקר עיסוקו ייצור, מילוי, החסנה, הולכה, הובלה או שיווק של גז (להלן – מפעל גז).

(תיקון מס' 4)
תשמ"ט-1989

8ה. שר העבודה והרווחה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יקבע בתקנות הוראות בדבר חובת המחזיק במקום עבודה לספק לעובדים בו מידע והכשרה הדרושים למניעת תאונות עבודה או מחלות מקצוע; תקנות כאמור יכול שיהיו כלליות או לפי סוגי מקומות עבודה, ענפי עבודה, מקצועות או אזורים.

מידע והכשרה
בטיחותית
(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

8ו. לענין סעיפים 3, 4 ו-6 עד 8, רואים חצרים שאינם חלק ממפעל ומשתמשים בהם במעלית או בדרגנוע, כאילו היו מקום עבודה, וכאילו היה האדם המשתמש בחצרים או תופש אותם למעשה, המחזיק במקום העבודה.

תחולה על מעליות או
דרגנועים שאינם
במפעל
(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982
(תיקון מס' 7)
תשס"ה-2005

פרק שני: נאמנים, ועדות וממונים על בטיחות

9. לענין פרק זה –

הגדרות

"מפעל" – מקום שחלה עליו פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], תש"ל-1970, כולה או חלקה;

(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

"המעסיק" – המחזיק במפעל;

(תיקון מס' 8)
תשע"ד-2014

"נאמן בטיחות" – מי שנאמן לעניני בטיחות או גיהות מכוח הסעיפים 19 או 20.

10. (א) מפעל שמעסיקים בו 25 עובדים לפחות תהיה בו ועדת בטיחות המורכבת מנציגי העובדים ומנציגי המעסיק שווה בשווה; מפעל שמספר העובדים בו פחות מ-25 רשאים העובדים והמעסיק להקים ועדת בטיחות לפי הסכם; ואולם רשאי שר העבודה והרווחה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לקבוע בתקנות הוראות בדבר החובה להקים ועדת בטיחות אף במפעל שמספר העובדים בו פחות מ-25, ובלבד שמספר חברי ועדת הבטיחות במפעל כאמור, לא יעלה על ארבעה;

הקמת ועדות בטיחות
(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982
(תיקון מס' 8)
תשע"ד-2014

תקנות כאמור יכול שיהיו לפי סוגי מפעלים, ענפי עבודה, מקצועות או אזורים.

(ב) לא קבעו שני הצדדים או אחד מהם את נציגיהם לוועדת הבטיחות או את מקצתם, רשאי מפקח עבודה אזורי לדרוש בכתב מהצד הנוגע בדבר לקבוע את הנציגים תוך המועד שקבע לכך, ומשעשה כן, ישלח העתק מדרישתו לארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה או לארגון מעבידים שלדעת השר הוא נוגע בדבר, הכל לפי הענין; לא קויימה הדרישה, רשאי המפקח למנות חברים בוועדת הבטיחות לפי ראות עיניו, הן מבין עובדי המפעל והן שלא מבין עובדי המפעל, אשר יכהנו עד שייקבעו הנציגים במקומם; שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע בתקנות שיעורי שכר בטלה והוצאות שישלם המעסיק למי שאינו עובד המפעל ומונה כאמור כחבר בוועדת הבטיחות.

(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

(ג) לא קבע אחד הצדדים את נציגיו לוועדת הבטיחות או את מקצתם, לא יהא בכך כדי לפגוע בכשרה של הועדה לפעול ובתוקף החלטותיה.

(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

11. (א) נציגי העובדים בוועדת בטיחות יהיו מעובדי המפעל שייבחרו או יתמנו על ידי העובדים בו או על ידי ועד העובדים, הכל כפי שייקבע בתקנות.

הרכבת ועדת בטיחות

(ב) נציגי המעסיק בוועדת בטיחות יתמנו על ידי המעסיק, וככל האפשר יהיו ביניהם מנהל עבודה ואחראים מטעם המעסיק לעניני הבטיחות.

(תיקון מס' 8)
תשע"ד-2014

(ג) תקופת כהונתם של חברי ועדת בטיחות והסגולות שיש להתחשב בהן בבחירתם או במינויים ייקבעו בתקנות.

12. (א) הוקמה ועדת בטיחות, ישלח מזכיר הועדה, בהקדם האפשרי ובמכתב רשום, הודעה על כך למפקח עבודה אזורי ויפרש בה שמות חברי הועדה, היושב ראש והמזכיר; באותה דרך יודיע המזכיר למפקח עבודה אזורי על כל שינוי שחל בפרטים שנמסרו בהודעה על הקמת הועדה.

הודעה על ועדת
בטיחות

(ב) העתקי הודעות לפי סעיף זה ישלח מזכיר ועדת הבטיחות למוסד המוקם לפי סעיף 26.

13. (א) ועדת בטיחות תבחר מבין חבריה ברוב קולות יושב ראש הועדה. באין רוב כאמור יהיו לוועדת בטיחות שני יושבי ראש, אחד מנציגי המעסיק בוועדה שנתמנה על ידיו לכך, והשני מנציגי העובדים בוועדה שייבחר על ידי הנציגים; יושבי ראש הועדה ינהלו את ישיבותיה בתורנות שתקבענה הועדה, וכל אחד מהם רשאי לכנסה. ועדת הבטיחות תמנה את מזכיר הועדה.

סדרי עבודתה של ועדת בטיחות (תיקון מס' 8) תשע"ד-2014

(ב) בכל הצבעה בוועדת בטיחות יהיו לנציגי כל צד, בהצביעם פה אחד, מספר קולות שקול נגד קולות נציגי הצד השני.

(ג) מפקח עבודה ונציג המוסד לבטיחות ולגיהות כאמור בפרק השלישי רשאים להשתתף בישיבות ועדת בטיחות ללא זכות הצבעה, בין מיזמתם ובין לפי הזמנת הועדה או חבר בה.

(תיקון מס' 2) תשמ"ב-1982

(ד) הועדה תקבע את סדרי דיוניה ועבודתה במידה שלא נקבעו בחוק זה או בתקנות.

14. (א) אלה חובותיה וסמכויותיה של ועדת בטיחות:

חובות וסמכויות של ועדת בטיחות (תיקון מס' 2) תשמ"ב-1982

(1) לברר סיבותיהן ונסיבותיהן של תאונות העבודה במפעל ולהמליץ על אמצעים למניעתן;

(2) לעמוד על תנאי הבטיחות והגיהות, להמליץ על שיפורים ולייעץ בקביעת כללי בטיחות;

(3) לקבל דין וחשבון מנאמני הבטיחות, לבקר ולתאם את פעולותיהם;

(4) להלוות למפקח עבודה בביקוריו במפעל.

(ב) לא קיים מעסיק את המלצותיה של ועדת בטיחות כאמור בפסקאות (1) או (2) לסעיף קטן (א), רשאי מפקח עבודה אזורי להורות לו בצו לעשות כן, לאחר שנתן לו הזדמנות להשמיע את דבריו; צו כאמור יעמוד בתקפו כל עוד לא ביטלו מפקח העבודה האזורי, מפקח העבודה הראשי, או בית דין אזורי לעבודה על פי בקשה שהגיש המעסיק.

(תיקון מס' 2) תשמ"ב-1982 (תיקון מס' 8) תשע"ד-2014

(ג) מי שלא קיים צו לפי סעיף קטן (ב), דינו כדין מי שלא קיים צו שיפור, והוראות סעיף 8 יחולו בשינויים המחוייבים.

(תיקון מס' 2) תשמ"ב-1982

15. (א) מפקח עבודה ישלח לוועדת הבטיחות ולועד העובדים במפעל העתק של כל כתב ששלח למעסיק בעניני בטיחות וגיהות העלול לסייע לוועדה במילוי תפקידיה.

קשר בין ועדת הבטיחות לבין מפקח עבודה (תיקון מס' 8) תשע"ד-2014

(ב) מזכיר ועדת הבטיחות ישלח למפקח עבודה אזורי פרוטוקול מישיבות הועדה או תמצית ממנו.

16. (א) ועדת בטיחות רשאית להמליץ לפני המעסיק על אמצעים משמעותיים נגד עובד שאינו מקיים כללי בטיחות, מפורשים או מקובלים ומעסיק רשאי לנקוט באמצעים שהומלץ עליהם ובכללם אמצעים אלה:

פגיעה בכלל בטיחות (תיקון מס' 8) תשע"ד-2014

(1) ניכוי משכרו – אך לא יותר משכר שבוע;

(2) הפסקת עבודתו עד שבועיים ימים;

(3) במקרים מיוחדים המצדיקים זאת – העברה לתפקיד מתאים אחר שמידת הסיכון בו קטנה יותר, ובאין אפשרות של העברה – פיטורין.

(ב) סכום שניכה מעסיק משכרו של עובד לפי סעיף קטן (א) יעמידו המעסיק לרשות ועדת הבטיחות, על מנת שתשתמש בו לקידום תנאי הבטיחות או לשיפור הגיהות או הרווחה במפעל, שאין המעסיק חייב בהם על פי חיקוק.

17. (א) המעסיק –

חובות המעסיק כלפי ועדת בטיחות (תיקון מס' 2) תשמ"ב-1982 (תיקון מס' 8) תשע"ד-2014

(1) יקל על ועדת בטיחות במילוי תפקידיה;

(2) לא יפגע בתנאי עבודתו ובמעמדו בעבודה של חבר ועדת בטיחות בשל פעולותיו כחבר הועדה, ולא יפטרו בשל כך; התעוררו חילוקי דעות בין חבר הועדה ובין מעסיק בקשר למעשה של המעסיק כאמור, רשאי חבר הועדה לפנות לשר העבודה והוא יחליט בענין לאחר שנתן הזדמנות לצדדים להשמיע טענותיהם, והחלטתו תהיה סופית; לא ייזקק שר העבודה לפניה של חבר ועדת בטיחות שפוטר כאמור שנעשתה

- כתום שלוש יום מיום הפיטורין.
- (ב) שר העבודה והרווחה רשאי, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לקבוע בתקנות הוראות בדבר דרכי סיוע של המעסיק לוועדת בטיחות במילוי תפקידיה; תקנות כאמור יכול שיהיו כלליות או לפי סוגי מפעלים, ענפי עבודה, מקצועות או אזורים.
18. שר העבודה רשאי להעביר מסמכיותו לפי סעיף 17(א), והודעה על כך תפורסם ברשומות. העברת מסמכיות (תיקון מס' 2) תשמ"ב-1982
19. מפעל שקיימת בו ועדת בטיחות, יהיו נציגי העובדים בוועדה, וכן עובדים אחרים שמינתה הוועדה, הנאמנים לענייני בטיחות וגיהות באותו מפעל. נאמני בטיחות במפעל שקיימת בו ועדת בטיחות
20. (א) מפעל שאין בו ועדת בטיחות רשאים העובדים לבחור מביניהם או למנות נאמנים לענייני בטיחות וגיהות במספר שיאושר על ידי מפקח עבודה אזורי. נאמני בטיחות במפעל שאין בו ועדת בטיחות
- (ב) דרך בחירתם או מינויים של נאמנים לפי סעיף קטן (א), תקופת כהונתם והסגולות שיש להתחשב בהן בבחירתם או במינויים, ייקבעו בתקנות.
21. מי שנבחר או נתמנה נאמן בטיחות וקיבל על עצמו את התפקיד יודיע על כך בכתב למעסיקו, ואם יש ועד עובדים במקום, יאשר הועד את ההודעה; העתק ההודעה יישלח על ידי המעסיק בדואר רשום למפקח עבודה אזורי ותחילת כהונתו של הנאמן תהיה מתאריך מתן ההודעה למעסיק. הודעה על נאמן בטיחות ותחילת כהונתו (תיקון מס' 8) תשע"ד-2014
22. ואלה חובותיו ומסמכיותו של נאמן בטיחות:
- (1) לעמוד על תנאי הבטיחות והגיהות ולפעול למען שיפורם;
 - (2) להדריך את העובדים ולייעץ להם בכל הנוגע לשיפור הבטיחות והגיהות;
 - (3) להודיע בכתב למעסיק או לבא כוחו על ליקויים בשטח הבטיחות והגיהות; העתק מכתב ההודעה יימסר ביד או בדואר רשום למפקח עבודה אזורי;
 - (4) לעיין בכל פנקס, תעודה, דין וחשבון או כל מסמך אחר הנוגעים לבטיחות ולגיהות שחובה לנהל, לקיימו או להגישו לפי חיקוק שביצעו ביד שר העבודה;
 - (5) להילוות למפקח עבודה בביקוריו במפעל.
23. המעסיק – חובות המעסיק (תיקון מס' 8) תשע"ד-2014
- (1) יתן לנאמן הבטיחות את ההקלות הנאותות למילוי תפקידו ויעודד אותו בפעולותיו;
 - (2) ינקוט באמצעים מתאימים לתיקון ליקויים שעליהם נמסרה לו הודעה כדין על יד נאמן בטיחות, ואם לא עשה כן ימסור לנאמן הבטיחות, תוך זמן מתקבל על הדעת, הודעה מנומקת בכתב וישלח העתק הודעתו בכתב רשום למפקח עבודה אזורי.
24. לא יפגע המעסיק בתנאי עבודתו של נאמן בטיחות ובמעמדו בעבודה ולא יפטר בשל פעולותיו כנאמן בטיחות; הוראות סעיף 17(א)(2) יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על חילוקי דעות בין נאמני בטיחות לבין מעסיק בקשר למעשי המעביד כאמור.
25. (א) שר העבודה רשאי, בין דרך כלל בתקנות ובין בהודעה מיוחדת בכתב, להורות למעסיק על מינוי אדם מאומן כראוי להיות הממונה על הבטיחות במפעל על מנת שיעקב תפקידו יהיה בכך. הוראה כאמור לגבי מפעל גז כמשמעותו בסעיף 8(ח) תינתן לאחר התייעצות עם שר האנרגיה והתשתית.
- (ב) לא יתן שר העבודה הודעה מיוחדת על פי סעיף קטן (א), אלא אם ראה שהיקף המפעל ותהליך העבודה ומידת הסיכון מצדיקים זאת, ולאחר שהתייעץ במועצת המוסד המוקם לפי סעיף 26.
- (ג) שר העבודה רשאי לקבוע, בתקנות, הוראות בדבר מינוי ממונה על בטיחות ופסילתו, בדבר חובותיו כלפי מפקח עבודה וועדת בטיחות ובדבר העונש שיהיה צפוי לו באי-מילוי חובותיו.

פרק שלישי: המוסד לבטיחות ולגיהות

26. (א) מוקם בזה מוסד לבטיחות ולגיהות (להלן – המוסד), שמטרתו לקדם את תנאי הבטיחות בעבודה והגיהות המקצועית.

המוסד לבטיחות ולגיהות

(ב) המוסד הוא גוף מואגד ורשאי להתקשר בחוזים, לרכוש, להחזיק ולהעביר נכסים ולהיות צד בכל משא ומתן, בין משפטי ובין אחר.

27. המוסד –

פעולות המוסד

(1) ינהל פעולות הסברה;

(2) יערוך ויפרסם מחקרים;

(3) יסייע לבחירת נאמני בטיחות ולהקמתן של ועדות בטיחות, ידריכם ויעודדם בפעולתם, ולפי בקשת ועדת בטיחות או חלק מחבריה ישלח, במידת האפשר, נציג לשיבות הועדה;

(4) יסייע לשירות הפיקוח בפעולותיו;

(5) ייעץ לשר העבודה בענינים כלליים הנוגעים לבטיחות ולגיהות;

(6) יהא רשאי להעניק תעודת הצטיינות למצטיינים בשטח הדאגה לבטיחות ולגיהות במפעל.

28. (א) הרשות העליונה של המוסד היא מועצת המוסד (להלן – המועצה), שחבריה יהיו נציגי העובדים והמעסיקים שווה בשווה, נציגי הממשלה ונציגי מוסדות, שהם, לדעת שר העבודה, נוגעים בדבר.

מועצת המוסד
(תיקון מס' 8)
תשע"ד-2014

(ב) חברי המועצה יתמנו על ידי שר העבודה, ובלבד שנציגי העובדים במועצה יתמנו לאחר התיעצות בארגון העובדים הארצי המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ונציגי המעסיקים יתמנו לאחר התיעצות בארגונים ארציים של מעבידים, שלדעת השר, הם רפרזנטטיביים ונוגעים בדבר.

(ג) שר העבודה יקבע, בתקנות, הוראות בדבר תקופת כהונתו של המועצה והתנאים להפסקת החברות בה.

(ד) הודעה על הרכב מועצת המוסד תפורסם ברשומות.

29. המועצה רשאית למנות, מבין חבריה או שלא מבין חבריה, ועדות קבועות או זמניות, ולקבוע את תפקידיהן ולהעביר להן מסמכיותיה.

ועדות

30. שר העבודה, ובהעדרו – מי שנתמנה לכך על ידיו – יהיה יושב ראש המועצה.

יושב ראש המועצה

31. המועצה תקבע את סדרי דיוניה ועבודתה במידה שלא נקבעו בתקנות.

נוהל

32. (א) המוסד יתנהל על ידי מינהלה שחבריה יהיו נציגי הממשלה במועצה, שיתמנו למינהלה על ידי שר העבודה, ונציגי עובדים ומעסיקים במועצה שווה בשווה, שמספרם יקבע על ידי המועצה ושייבחרו למינהלה על ידי נציגי העובדים במועצה ועל ידי נציגי המעסיקים במועצה, כל סוג לחוד ובהצבעה נפרדת.

מינהלת המוסד
(תיקון מס' 8)
תשע"ד-2014

(ב) לנציגי הממשלה במינהלה הנוכחים בשיבה ומצביעים פה אחד יהיה מספר קולות שקול כנגד קולות יתר חברי המינהלה הנוכחים בשיבה ומצביעים.

(ג) המינהלה תקבע את סדר דיוניה ועבודתה במידה שלא נקבעו בתקנות.

33. (א) המינהלה תכין הצעת תקציב שנתי למוסד ותגישו למועצה בתאריך שתקבע המועצה.

תקציב המוסד

(ב) המועצה תדון בהצעת התקציב ותעבירה, בצירוף הערותיה והמלצותיה, לאישור שר העבודה.

(ג) שר העבודה רשאי לאשר את התקציב כפי שהוצע או בשינויים שימצא לנכון, לאחר בירור עם המינהלה.

34. תקציבו של המוסד יכוסה מהקצבת אוצר המדינה, ומהקצבת ארגוני עובדים ומעבידים שיש להם נציגים במועצה. כן רשאי המוסד לקבל תרומות והכנסות מארגון שוחריו ומפרסומים

הכנסות המוסד

ומפעולות אחרות.

34א. לפי דרישת המוסד, מי שחייב לשלוח למפקח עבודה אזורי מסמך לפי סעיפים 15(ב), 21 או 23, ישלח העתק ממנו גם למוסד.

משלוח מסמכים למוסד (תיקון מס' 2) תשמ"ב-1982

פרק שלישי 1: פעולה מונעת ומחקר בבריאות ובבטיחות בעבודה

34ב. (א) משרד העבודה והרווחה יבצע, באמצעות קופת חולים כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994, או באמצעות גוף אחר, פעולה מונעת ומחקר בתחום הבריאות והבטיחות בעבודה (להלן – פעולות), הכל מסוגים, במקומות, במועדים, בדרכים ובהיקף שיקבע שר העבודה והרווחה, ובלבד שסך כל ההוצאה הכספית למימון הפעולות לא יעלה בשנת כספים פלונית, על סך של 32 מיליון שקלים חדשים שיוקצו בתקציב משרד העבודה והרווחה.

(תיקון מס' 5) תשנ"ז-1997 פעולה מונעת ומחקר בתחום הבריאות והבטיחות בעבודה (תיקון מס' 5) תשנ"ז-1997

(ב) הסכום האמור בסעיף קטן (א) יעודכן בכל שנה לפי מדד השכר הממוצע, המשמש לעדכון תקציב המדינה לענין תחום ביטוח לאומי, ותיווסף לו תוספת בסכום שיוקצה למטרה זו מדי שנה בתקציב משרד העבודה והרווחה.

פרק רביעי: שונות

35. לא יגלה מומחה הפועל מכוח סעיף 5 או עובד המוסד כל דבר שהגיע לידיעתם בתוקף תפקיד לפי חוק זה, אלא תוך כדי מילוי חובה המוטלת עליהם לפי דין.

שמירת סוד

36. (א) מי שעשה אחד מאלה:

עונשין

(1) הפריע למפקח עבודה מהשתמש בסמכויותיו; או

(2) סירב להשיב למפקח עבודה על שאלה שהוא חייב להשיב עליה; או

(3) עבר על הוראות סעיף 35;

דינו – מאסר ששה חדשים או קנס 500 לירות, או שני הענשים כאחד.

(ב) מעסיק שעבר על הוראות הסעיפים 16(ב) או 23(2) או שמסר ללא יסוד מספיק הודעה, לפי סעיף 7(ב), למפקח עבודה אזורי על הרחקת גורם סכנה, או שלא מילא אחרי הוראה על פי סעיף 25(א), דינו – קנס 500 לירות.

(תיקון מס' 8) תשע"ד-2014

(ג) מי שלא שלח למפקח עבודה אזורי או למוסד הודעה או מסמך, או העתק מאלה, והוא חייב לעשות זאת לפי חוק זה, דינו – קנס 50 לירות.

(תיקון מס' 2) תשמ"ב-1982

(ד) מי שלא קיים הוראה של מפקח עבודה שניתנה לפי סעיף 3(7) או שעבר על הוראות סעיף 28(א), דינו – מאסר ששה חדשים או קנס 50,000 שקלים.

(תיקון מס' 2) תשמ"ב-1982

(ה) נעברה עבירה לפי חוק זה או תקנות לפיו בידי חבר-בני-אדם, מואגד או בלתי מואגד, יאשם בה גם כל מי שבעת ביצועה היה מנהל פעיל, בא-כוח או שותף פעיל בחבר, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח קיום הוראות החוק והתקנות לפיו.

(תיקון מס' 2) תשמ"ב-1982

37. נאמן בטיחות או חבר ועדת בטיחות שלא מילא את החובות המוטלות עליו על פי חוק זה או שהשתמש לרעה בסמכויותיו או שהתרשל במילוי חובותיו, רשאי מפקח העבודה הראשי להעבירו מכהונתו אולם לגבי נאמן בטיחות לא יעשה כן מפקח העבודה הראשי אלא לאחר שהתייעץ בועד העובדים במפעל, אם ישנו, ולגבי חבר ועדת בטיחות שהוא נציג המעסיק לא יעשה כן, אלא לאחר שהתייעץ במעסיק.

העברה מכהונה (תיקון מס' 8) תשע"ד-2014

38. כל הודעה או מסמך לפי חוק זה, או העתק מאלה, מותר לשלוח למפקח עבודה אזורי במשלוח חינוס בדואר רשום, במעטפה שרשום עליה "פיקוח על עבודה".

משלוח חינוס בדואר

39. (א) מי שנתמנה להיות מפקח לפי פקודת מחלקת העבודה 1943, רואים אותו כאילו נתמנה מפקח לפי חוק זה.

קיום מינויים

(ב) מי שנתמנה להיות מפקח עבודה לפי חוק זה, או שרואים אותו כאילו נתמנה לכך, ייחשב לענין כל חיקוק שביצעו בידי שר העבודה כאילו נתמנה להיות מפקח או מפקח עבודה לענין אותו חיקוק. הוראות סעיף קטן זה חלות, בשינויים המחוייבים לפי הענין, לגבי מפקח ראשי.

40. בהתיעצות עם שר הבטחון רשאי שר העבודה לקבוע בתקנות סייגים לתחולת חוק זה לגבי מפעלי משרד הבטחון.	הגבלת תחולה
41. בטלים –	ביטול
(1) הסעיף 4(2), 5(ד) ו-10 לפקודת מחלקת העבודה, 1943 ; (2) הסעיפים 39 ו-40 לפקודת בתי חרושת, 1946.	
42. (א) חוק זה בא להוסיף על האמור בכל חיקוק אחר ולא לגרוע ממנו; קיום חובה לפי חוק זה והתקנות לפיו, אינו פוטר מקיום חובה לפי חיקוק אחר. (ב) הורשע אדם על עבירה לפי חוק זה או שילם קנס מינהלי, אין בכך כדי לפטרו מחובותיו על פי חוק זה והתקנות לפיו.	שמירת דינים וחובות (תיקון מס' 2) תשנ"ב-1982
43. שר העבודה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתיעצות עם מועצת המוסד, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.	תקנות
44. (א) פרק ג' בתקנות מס מקביל (שירותי בריאות בעבודה), תשל"ג-1973 (להלן – התקנות), כנוסחו ביום כ"א בטבת תשנ"ז (31 בדצמבר 1996), יראו אותו כאילו הותקן, בשינויים המחויבים, לפי סעיף 34ב, בכל הנוגע לתקופה המתחילה ביום כ"ב בטבת תשנ"ז (1 בינואר 1997). (ב) בתקופה שמיום כ"ב בטבת תשנ"ז (1 בינואר 1997), ועד יום כ"ה בסיון תשנ"ז (30 ביוני 1997), ימשיך המוסד לביטוח לאומי לשלם עבור הפעולות מתוך הכספים שיעביר אליו לצורך כך משרד העבודה והרווחה בהתאם לאמור בתקנות. (ג) על אף האמור בסעיף 34ב ימומנו הפעולות בשנת הכספים 1997 גם מיתרת הסכום השווה ל-1% מסכום התקבולים שגבה המוסד לפי חוק מס מקביל, תשל"ג-1973, בשנת הכספים 1996, ואשר לא נוצלה למימון הפעולות בתקופה שמיום ט' בטבת תשנ"ו (1 בינואר 1996) ועד יום ב' בטבת תשנ"ח (31 בדצמבר 1997). (ד) המוסד לביטוח לאומי יעביר למשרד העבודה והרווחה את הסכום האמור בסעיף קטן (ג) מתוך התקבולים שגבה כאמור, למימון הפעולות עד יום ה' בשבט תשנ"ח (1 בפברואר 1998).	הוראות מעבר (תיקון מס' 5) תשנ"ז-1997
	(תיקון מס' 6) תשנ"ח-1998
	(תיקון מס' 6) תשנ"ח-1998

גולדה מאירסון
שרת העבודה

משה שרת
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)